

LM: moderately coarse - textured fluvial soils with medium - textured to moderately fine - textured subsoil (ca. 20 - 30 % clay)

MZ: medium - textured to moderately fine - textured fluvial soils with fine - textured subsoil (more than 30 % clay)

KV : moderately fine - textured to fine - textured fluvial soils (more than 20 - 30 % clay) with peaty subsoil

V : peaty soils

C : colluvial löss - like soils.

(The occurrence of the calcareous gyttja-like deposit is indicated as a stipple). All fluvial soils have a high silt loam content.

As a result of incision of the Eyserbeek into the valley fill and artificial drainage in more recent time the hydrological conditions have been changed considerably.

EDUARD E.J. LÜCKER EN ZIJN VLINDERVERZAMELING

door

A.W.P. MAASSEN

Julianastraat 2

6065 AM Maastricht

Eduard E.J. Lücker werd op 30 december 1896 geboren te Roermond, waar hij zijn hele leven heeft gewoond en gewerkt en op 28 september 1978 onverwacht overleed.

Eduard Lücker was een spontane, behulpzame en hartelijke man met een optimistische kijk op het leven. Hij was diepgelovig en bewonderde Gods scheppende almacht in alles wat leeft en groeit. Op sociaal gebied heeft hij zich zeer verdienstelijk gemaakt. In hart en nieren was hij onderwijzer, wat hij 47 jaren geweest is. Aan de Voorbereidende School van het Bisschoppelijk College te Roermond was hij liefst 40 jaren verbonden! Als hoofd van deze school ging in 1961 met pensioen, bij welke gelegenheid hij benoemd werd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Als jong onderwijzer kwam hij aan een lagere school in Roermond. Om zijn lessen in de biologie aantrekkelijk en aantrekkelijk te maken en bij zijn leerlingen liefde voor de natuur op te wekken, verzamelde hij levend materiaal, dat in de klas met de leerlingen verder verzorgd werd. Hij ondervond hierbij alle steun van het hoofd der school, de heer

Reynaerts, zelf een groot natuurvriend. Al spoedig ging Lücker zich specialiseren in de vlinders en begon aan de opbouw van een wetenschappelijke collectie. Zo kwam hij in contact met de heer Lempke uit Amsterdam, de bekende Nederlandse lepidopteroloog. In 1956 heb ik de heer Lücker leren kennen naar aanleiding van de vangst van een zeldzaam vlindertje door een leerling van mijn school (*L. sinapis* L.). Lücker had er van gehoord en kwam de determinatie controleren en bekeek natuurlijk ook mijn overige vlinders en andere insecten. Van de vriendelijke uitnodiging om eens bij hem langs te komen, heb ik een dankbaar gebruik gemaakt. Zijn prachtige verzameling heeft een onvergetelijke indruk op me gemaakt en was voor mij de grote stimulans me aan de vlinderstudie te wijden. Ook kreeg ik al direct een aantal vlinders mee, hetgeen bij volgende bezoeken regelmatig herhaald werd. De vele van hem afkomstige exemplaren in mijn collectie, getuigen van zijn grote vrijgevigheid. De vlindercollectie van het Natuurhistorisch Museum te Maastricht heeft hij altijd goed bedacht. Het volgende bericht van Rector Cremers in het Maandblad van

december 1923 spreekt voor zich zelf: "Het Museum ontving andermaal van den heere E. Lückert een negentigtal Vlinders, gevangen in de buurt van Roermond, waaronder niet minder dan dertig soorten, welke alsnog in onze verzameling ontbraken". Ook in latere jaren is hij de verzameling van het museum blijven aanvullen.

Van het Natuurhistorisch Genootschap was hij lid sinds 1923 en van de Nederlandse Entomologische Vereniging vanaf 1950.

Na de Tweede Wereldoorlog heeft Lückert veel gevangen te Boukoul (Swalmen) samen met de heer en mevr. Pijpers. Er werden zo vele verrassende soorten aangetroffen, dat Swalmen (eigenlijk Boukoul) in vlinderkringen een grote faam kreeg. Na zijn pensionering kocht hij er een bos, waarin hij met hulp van enkele oud-leerlingen een zomerhuisje bouwde met de wel zeer toepasselijke naam "Papilio". Met zijn echtgenote bracht hij er vele heerlijke uren door. Hier stond ook zijn vlinderval, die tot aan zijn dood in bedrijf is geweest. Veel heeft hij er gekweekt, want dat was altijd al een speciale hobby van hem. Toen hij kort na zijn pensionering met een hartinfarct in het ziekenhuis lag, had hij een pot met levende rupsen op zijn nachtkastje staan (niet bij alle verpleegsters zal dat in de smaak zijn gevallen!).

De talrijke vlinders, die hij samen met zijn echtgenote op vacaties in het buitenland verzamelde, werden in aparte laden en dozen ondergebracht. Ze waren voor zijn echtgenote en hem dierbare vakantie- en reisherinneringen. Volgens de wens van haar overleden man heeft Mevr. Lückert dit gedeelte van de verzameling geschonken aan het Zoölogisch Museum te Amsterdam (Instituut voor Taxonomische Zoölogie).

Zijn collectie Nederlandse Macrolepidoptera is opgeborgen in 51 grote laden van 60 x 50 cm. Ze bevat

ruim 700 soorten in ettelijke duizenden exemplaren uit geheel Nederland. Uiteraard komt het meeste materiaal uit Midden-Limburg (vooral Roermond en omstreken), maar ook Zuid-Limburg is goed vertegenwoordigd.

De verzameling geeft een uitstekend beeld van de Middenlimburgse vlinderfauna over een periode van 60 jaren!

Voor de geïnteresseerde lepidopteroloog volgt hier een lijst van een aantal vermeldenswaardige soorten:

- Carcharodus alceae* Esp.: Stein, 1 ex., 16. VII. 1949; 2 exx., 4. VII. en 21. VII. 1950; 2 exx., 1. VIII. en 1 ex., 5. VIII. 1951.
- Leptidea sinapis* L.: Houthem, 1 ex., 15. VII. 1924; Vaals, 1 ex., 25. V. 1947.
- Pontia daplidice* L.: Kerkrade, 1 ex., 18. VIII. 1947; Schaesberg, 1 ex., 19. VIII. 1947; Amsterdam, 2 gekweekte exx., 1948.
- Thersamonie dispar*, Haworth: 8 exx. van de beroemde Grote Vuurvlinder uit Friesland, de enige wettelijk beschermde vlinder in ons land (sinds 1973).
- Palaeochrysophanus hippothoe* L.: 3 Nederlandse exx. uit Beetsterzwaag en Paterswolde en 5 stuks uit Malmedy. Deze prachtige vuurvlinder is in ons land uitgestorven.
- Cupido minimus* Fuessly: Houthem, 2 exx., 4 VII. en 9. VII. 1925.
- Vacciniina optilete* Knoch: 3 exx. van Norg, 30. VI. 1943, 16. VI. 1944, 5. VII. 1945.
- Apatura iris* L.: 6 exx. van Vaals, in de vijftig jaren verzameld.
- Euphydryas aurinia* Rott.: 2 exx. van Posterholt, 1922; 10 exx. van Wageningen.
- Clossiana euphrosyne* L.: van deze de laatste decennien zeer zeldzaam geworden soort, bevinden zich 6 exx. uit de twintig jaren in de collectie, gevangen te Roermond.
- Brenthis ino* Rott.: 6 exx. van deze uitsluitend in Zuid-Limburg voorkomende en momenteel zeer zeldzame soort; Kerkrade, 1906 en 1907 (leg. Rector Cremers); Etzenrade, 1930 en 1948; Jabeek, 1950.
- Melitaea diamina* Lang: Breda, 1 ex., 1. VII. 1923.
- Boloria sifanica* Grun-Grzhimailo (*aquilonaris*): Odoorn, 1 ex., 14. VII. 1914; Blerick, 1 ex., 16. VI. 1920; Donderen, 5 exx., 1948, 1950, 1961 en 1963.
- Coenonympha hero* L.: Winterswijk, 2 exx., 10. VI. 1951.
- Van diverse dagvlinders zitten exemplaren van Roermond en omstreken in de collectie die men er niet of nauwelijks meer zal

aantreffen: *Aporia crataegi* L., *Maculinea nausithous* Bergstr., *Maculinea teleius* Bergstr., *Tbedia betulae* L., *Melitaea cinxia* L., *Fabriciana niobe* L., *Mesoacidalia aglaja* L., *Argynnis paphia* L., *Nymphalis antiopa* L. *Nymphalis polychloros* L., *Melanargia galathea* L.

Hemaris tityus L.: St. Odiliënberg, 1 ex., 17. V. 1921.
Notodonta tritophus Esper (torva Hübner): Vaals, 1 ex., 12. VIII. 1952; Geulle, 1 ex., 3. VIII. 1970; 4 gekweekte exemplaren van Echt, 1970.

Phyllodesma ilicifolia L.: 1 ex. van 1939 en 3 exx. van 1946, uit Deurne.

Utetheisa pulchella L.: Brunssum, 1 ex., 9. VIII. 1963.

Rhyaria purpurata L.: Swalmen, 5 exx., 1952, waarbij 2 exx. e.l. gekweekt.

Arctia villica L.: Vaals, 1 ex., 7. VII. 1951.

Spaelotis ravidia Den. & Schiff.: Putten, 1 ex., 17. VII. 1902 (leg. Oudemans).

Eugraphe sigma Den. & Schiff.: Roermond, 4 exx., 25. VI. 1924.

Paradiarsia sobrina Duponchel: een serie van Roermond en omstreken uit de jaren 1920-1923.

Lycophotia molothina Esp.: 11 exx. van Roermond en Swalmen; het eerste van 1924 en het laatste van 1973.

Cerastis leucographa Den. & Schiff.: Spaubeek, 1 ex., 14. IV. 1947; Vaals, 1 ex., 14. IV. 1959.

Hadena perplexa Den. & Schiff.: Vaals, 2 exx., 17. V. en 20. VI. 1953.

Hadena confusa Hufnagel; Roermond, 1 ex., 14. V. 1921.

Mythimna sicula Treitschke: Meinweg, 1 ex., 15. V. 1969; Vloderop, 2 exx., 23. VI. 1969 en 16. VI. 1970.

Lithophane lamda Fabr.: 6 exx. van Roermond en Maasniel uit de jaren 1922-1924.

Lithophane furcifera Hufnagel: Roermond, 2 exx., 17. X. en 18. X. 1923.

Xylota vetusta Hübner (8 exx.) en *Xylota exsoleta* L. (5 exx.) werden in de twintiger jaren in Roermond en omstreken verzameld.

Polymixis gemmea Treitschke: Otterlo, 1 ex., 16. IX. 1965.

Cirrhia gilvago Den. & Schiff.: 6 exx. uit de twintiger jaren van Roermond en Linne.

Apatele alni L.: in totaal 4 exx., Vaals, 5. VII. 1958, Geulle, 23. VI. 1970, Roermond, 1. VI. 1964, Vloderop, 6. VIII. 1972.

Cryphia algae F.: St. Odiliënberg, 1 ex., 13. VIII. 1923; Vaals, 2 exx., 29. VII. 1951; Swalmen, 2 exx., 27. VII. 1951; Maasniel, 1 ex., 22. VIII. 1951.

Apatele menyanthidis View.: Roermond, 1 ex., 14. VIII. 1923; Heel, 1 ex., 3. VII. 1956.

Apamea illyria Freyer: Vaals, 1 ex., 17. V. 1953 (zie Ent. Ber. 15: 119-121).

Nonagria nexa Hübner: Vloderop, 1 ex., 9. IX. 1972.

Sedina buettneri Hering: Swalmen, 2 exx., 24. IX. 1949 en 17. X. 1969.

Emmelia trabealis Scopoli: St. Odiliënberg, 2 exx., 8. VI. en 16. VII. 1949; Swalmen, 1 ex., 14. VI. 1950; Linne, 1 ex., 9. VII. 1952.

Panthea coenobita Esp.: Vaals, 1 ex., 12. VI. 1947.

Mormonia sponsa L.: Maasniel, 1 ex., 8. IX. 1922; Apeldoorn, 1 ex., 17. VIII. 1953.

Catocala promissa Esp.: Apeldoorn, 1 ex., 21. VII. 1953.

Cyclophora annulata Schulze: Gronsveld, 1 ex., 7. VIII. 1922; Swalmen, 1 ex., 12. VIII. 1967.

Scopula marginepunctata Goetze: 1 ex. van Vaals, 1956; 2 exx. van Swalmen, 1952 en 1970.

Orthonama obstipata Fabr.: Swalmen, 2 exx., 1. VIII. 1968 en 5. XI. 1969.

Philereme transversata Hufn.: Swalmen, 1 ex., 14. VII. 1972.

Lycia zonaria Den. & Schiff.: Roermond, 1 ♂, 10. IV. 1924.

Cleora cinctaria Den. & Schiff.: Roermond, 1 ex., 17. V. 1921 en 2 exx., 9. V. 1922.

Moge deze waardevolle verzameling voor het nageslacht bewaard blijven!

Summary:

During 60 years E.E.J. Lückert collected butterflies in the neighbourhood of Roermond (Limburg). A list of interesting species in this collection is given.

WERELD NATUUR FONDS NEDERLAND

The World Wildlife Fund

Postbus 7 3700 AA ZEIST

Tel. 03404 - 29324

Groot alarm voor de neushoorn!

Onze wereld kent nog vijf soorten neushoorns, twee Afrikaanse en drie Aziatische. Hun voortbestaan hangt af van snelle en doeltreffende maatregelen, anders zullen wij allen nog de volledige uitroeiing van een van de laatste "levende fossielen" meemaken.